

بررسی نقش طبیعت در معماری با رویکرد پدافند غیرعامل

کوروش مؤمنی¹، مصطفی بیرانوند^{2*}

1- استادیار گروه معماری شهرسازی، دانشگاه صنعتی جندی شاپور، دزفول، ایران

2- دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه صنعتی جندی شاپور، دزفول، ایران

beyranvand_m@jsu.ac.ir*

خلاصه

طبیعت مدرسه علم است، مطالعه طبیعت که بر اساس نظام احسن خداوند حکیم می‌باشد، پیام‌های مفید، روشن و حکیمانه‌ای برای الگوبرداری در جهت حفظ حیات و ادامه بقا انسان‌ها دارد. طبیعت دستاورد بهترین معماری یعنی خداوندگار است و اغلب برای معماران بهترین سرچشمه الهام بوده است. با نگرشی تحقیقی و دقیق به جهان شگفت‌انگیز طبیعت می‌توان گفت که انسان دانش و هنر دفاع غیرعامل را از مخلوقات جهان هستی به‌خصوص جانداران دیگر آموخته و بدون شک این مخلوقات بوده‌اند که به اجداد ما راه ساختن ابزار دفاعی از قبیل سپر، زره، پناه بردن به غارها و ساختن دژها و استحکامات سنگری، استتار و اختفا و سایر موارد را آموخته‌اند.

در این تحقیق سعی شده است با بررسی نقش طبیعت در اصول پدافند غیرعامل در معماری، راهکاری مناسب برای حفظ بقای نیروی انسانی در زمان بحران به دست بیاید. بدین منظور پس از تعاریف اولیه از کلمات کلیدی موضوع و بررسی پیشینه آن‌ها، به طرح سؤالات، اهداف و فرضیه تحقیق و همچنین با روش توصیفی-تحلیلی به شناخت و تعریف مسئله پرداخته است و پس از آن با جستجو در ادبیات و مباحث نظری اصول پدافند غیرعامل، معماری ارگانیک و معماری بیونیک و همچنین بررسی و تحلیل نمونه‌های موردی مرتبط با موضوع به تحقیق انسجام بخشیده است. برای گردآوری اطلاعات از مطالعات کتابخانه‌ای کمک گرفته شده است که در ادامه با بررسی و تحلیل داده‌ها، نتیجه می‌گیریم که می‌توان بهترین الگوها و روش‌های اصول پدافند غیرعامل را با الهام گرفتن از طبیعت گرفت و با توجه به شرایط محیطی و بومی در معماری استفاده کرد.

کلمات کلیدی: طبیعت، پدافند غیرعامل، معماری، ارگانیک، بیونیک